

Daňová exekuce

Jan Neckář

NF101Zk Daňové právo I - obecná část

8. 12. 2021

Způsoby vymáhání nedoplatků

Daňový nedoplatek

- 1. může být vymáhán daňovou exekucí, nebo prostřednictvím soudního exekutora, případně
- 2. může být uplatněn v insolvenčním řízení, nebo
- 3. přihlášen do veřejné dražby.

Správce daně volí způsob vymáhání nedoplatku

- Nikoliv v nepoměru nákladů na vymáhání a nedoplatku

Exekuční titul

- Exekučním titulem je
- a) výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní,
- b) vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění,
nebo
- c) vykonatelný zajišťovací příkaz.

Výkaz nedoplatků

- Výkaz nedoplatků obsahuje
 - a) označení správce daně, který výkaz nedoplatků vydal,
 - b) číslo jednací,
 - c) označení daňového subjektu, který neuhradil nedoplatek (dále jen „dlužník“),
 - d) údaje o jednotlivých nedoplatcích,
 - e) podpis úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a otisk úředního razítka; tuto náležitost lze nahradit kvalifikovaným elektronickým podpisem úřední osoby,
 - f) potvrzení o vykonatelnosti,
 - g) den, k němuž je výkaz nedoplatků sestaven.

Daňová exekuce

- Subsidiární použití osř
- Pravomoci správce daně stanoveny výlučně DŘ

- Možnosti:
 - a) srážkami ze mzdy,
 - b) příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,
 - c) příkázáním jiné peněžité pohledávky,
 - d) postižením jiných majetkových práv,
 - e) prodejem movitých věcí, nebo
 - f) prodejem nemovitých věcí.

Nařízení daňové exekuce

- DE se nařizuje vydáním exekučního příkazu
 - = tím je zahájeno exekuční řízení
- Exekuční příkaz musí ve výroku obsahovat
 - a) způsob provedení daňové exekuce,
 - b) výši nedoplatku, pro který je exekuce nařizována,
 - c) výši exekučních nákladů podle § 183 odst. 1 a 2,
 - d) odkaz na exekuční titul,
 - e) v případě navyšování o úrok z prodlení je nutné uvést i exekuci tohoto úroku a způsob jeho výpočtu
- Exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům (např. banky)
- Proti EP nelze uplatnit opravné prostředky!

Prohlášení o majetku

- Na výzvu správce daně je dlužník povinen podat prohlášení o majetku
- Lhůta ne kratší než 15 dnů
- Pokud nebyl nebo nemohl by být nedoplatek uhrazen DE příkázáním pohledávky z účtu
- Podání nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů = trestněprávní represe
- Dlužník je povinen uvést úplné a pravdivé údaje o svém majetku, včetně majetku patřícího do společného jmění manželů.

Prohlášení o majetku

- Podpis musí být ověřen
- Dlužník je povinen uvést vybrané skutečnosti:
 - a) plátce mzdy, nebo jiného příjmu postižitelného srážkami ze mzdy, a výši těchto svých nároků,
 - b) poskytovatele platebních služeb, u nichž má peněžní prostředky na účtech, čísla účtů a výši peněžních prostředků na nich,
 - c) osoby, vůči nimž má jiné peněžité pohledávky, důvod, výši a den splatnosti těchto pohledávek,
 - d) osoby, vůči nimž má jiná majetková práva nebo nárok na jiné majetkové hodnoty, jejich důvod a hodnotu, popřípadě datum, kdy má být plněno,

Prohlášení o majetku

- Dlužník je povinen uvést vybrané skutečnosti (pokr.):
 - e) movité věci, které vlastní, popřípadě na nichž má spoluvlastnický podíl, s výjimkou věcí, které nepodléhají výkonu rozhodnutí, místo, popřípadě osobu, u které se nacházejí; totéž platí i o vkladních knížkách, vkladních listech a jiných formách vkladů, cenných papírech, včetně zaknihovaných a imobilizovaných, listinách, jejichž předložení je třeba k uplatnění vlastnického práva k věci, ceninách, penězích a dalších platebních prostředcích,
 - f) nemovité věci, které vlastní, popřípadě na nichž má spoluvlastnický podíl, a jeho výši,
 - g) obchodní závody, které vlastní, a jejich umístění,
 - h) další majetek neuvedený pod písmeny a) až g),
 - i) právní závady, které váznou na uvedeném majetku,
 - j) výslovné prohlášení o tom, že o svém majetku, včetně majetku patřícího do společného jmění manželů, uvedl úplné a pravdivé údaje.

Prohlášení o majetku

- Právní jednání dlužníka týkající se jeho majetku, s výjimkou právního jednání spočívajícího v běžné obchodní činnosti, uspokojování základních životních potřeb a správy majetku, včetně jeho běžné údržby, které dlužník učinil poté, co mu byla doručena výzva, jsou vůči správci daně a dalším osobám, které mají proti dlužníkovi pohledávku vymahatelnou na základě exekučního titulu, neúčinné.

Odklad a zastavení DE

- DŘ upravuje možnost odkladu či zastavení DE
- Správce daně může DE zcela nebo částečně odložit, zejména pokud se skutečnosti rozhodné pro
 - zastavení daňové exekuce,
 - vyloučení předmětu exekuce ze soupisu věcí nebo
 - podmínky pro posečkání úhrady nedoplatku

Odklad a zastavení DE

- Správce daně zcela nebo částečně zastaví DE, pokud
 - a) pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky,
 - b) odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena,
 - c) povolí posečkání úhrady nedoplatku,
 - d) bylo pravomocně rozhodnuto, že postihuje majetek, k němuž náleží právo nepřipouštějící exekuci, nebo věci nepodléhající exekuci,
 - e) zaniklo právo vymáhat nedoplatek,
 - f) předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů,
 - g) by pokračování v daňové exekuci bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi,
 - h) bylo nařízeno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich, nebo
 - i) je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.

Exekuční náklady

- Hradí dlužník
- Náhrada nákladů za nařízení DE, za výkon prodeje a za hotové výdaje vzniklé při provádění DE (např. znalecký posudek)
- Pokud je DE na základě zajišťovacího příkazu => jen hotové výdaje
- Výše stanovena EP nebo samostatným rozhodnutím (lze se odvolat)

Výše exekučních nákladů

Náklady za nařízení daňové exekuce

- 2 % z částky, pro kterou je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvýše 500.000 Kč
- povinnost jejich úhrady vzniká dlužníkovi vydáním exekučního příkazu nebo vydáním samostatného rozhodnutí, kterým správce daně stanoví výši exekučních nákladů

Náklady za výkon prodeje

- 2 % z částky, pro kterou je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvýše 500.000 Kč
- povinnost jejich úhrady vzniká dlužníkovi zahájením dražby nebo zpeněžením předmětu daňové exekuce mimo dražbu

Exekuční náklady lze požadovat u téhož nedoplatku jen jednou.

Tyto náklady se počítají z vymáhané částky zaokrouhlené na celé stokoruny dolů.

DE postižením majetkových práv

- Daňová exekuce srážkami ze mzdy
- Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb
- Daňová exekuce příkázáním jiné peněžitě pohledávky
- Daňová exekuce postižením jiných majetkových práv

DE postižením majetkových práv

- Uložení povinnosti dlužníkovi a poddlužníkovi, který je oprávněn nakládat s majetkovým právem dlužníka
- Správce daně bezodkladně vyrozumí poddlužníka o právní moci exekučního příkazu.
- Nesplní-li poddlužník povinnost stanovenou mu exekučním příkazem a zákonem řádně a včas, má správce daně nárok na její splnění z prostředků tohoto poddlužníka; tento nárok správce daně uplatní podáním žaloby k soudu.

Srážky ze mzdy

- ze mzdy a z jiných příjmů do výše částky uvedené v exekučním příkazu
- Plátce mzdy je povinen provádět srážky a nevyplácet sražené částky dlužníkovi
- DE se vztahuje i na mzdu u plátce mzdy, který se stane plátcem mzdy až po nařízení DE
- Oznamovací povinnost dlužníka i plátce mzdy

Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb

- provede se odepsáním peněžních prostředků dlužníka z jeho účtu, vedeného v jakékoliv měně, do výše částky uvedené v exekučním příkazu a jejich vyplacením správci daně
- EP se doručí poskytovateli platebních služeb dříve než dlužníkovi
- Poskytovatel platebních služeb je povinen
 - nevyplácet peněžní prostředky z účtu dlužníka, ze kterého je přikázána pohledávka,
 - neprovádět na ně započtení a
 - ani jinak s nimi nenakládat,a to až do výše částky uvedené v exekučním příkazu.
To se týká i peněžních prostředků, které dojdou na tento účet do 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu.

DE příkázáním jiné peněžitě pohledávky

- postihuje jinou peněžitou pohledávku dlužníka než nárok na mzdu nebo na pohledávku z účtu u poskytovatele platebních služeb, a to do částky uvedené v exekučním příkazu
- lze nařídit i v případě, že pohledávka dlužníka se stane splatnou teprve v budoucnu, jakož i v případě, že dlužníkovi budou dílčí pohledávky z téhož právního důvodu v budoucnu postupně vznikat.
- Exekuční příkaz se doručí poddlužníkovi dříve než dlužníkovi.

DE příkázáním jiné peněžité pohledávky

- Poddlužník nesmí od okamžiku, kdy mu byl doručen exekuční příkaz, po dobu trvání daňové exekuce
 - vyplatit dlužníkovi jeho pohledávku,
 - ani na ni provést započtení nebo
 - s ní jinak nakládat.

Dlužník nesmí od tohoto okamžiku se svou pohledávkou jakkoli nakládat a ztrácí právo na její vyplacení.

DE postižením jiných majetkových práv

- Možnost postižení dalšího majetku v podobě jiných majetkových práv, jež nejsou spojena s jeho osobou a jsou převoditelná na jiného

DE prodeje movitých a nemovitých věcí

- Dražba (přednostně elektronická)
- Dražební jednání je veřejné
- Řídí daňový exekutor = úřední osoba pověřená výkonem daňové exekuce
- Správce daně může pověřit další úřední osobu k provedení licitačních úkonů (dále jen „licitátor“) a určit další úřední osoby k zajištění řádného průběhu dražby
- Osoby:
 - osoba zúčastněná na dražbě,
 - dražitel,
 - vydražitel

DE prodeje movitých a nemovitých věcí

Dražební vyhláška obsahuje

- a) datum a čas zahájení dražby, popřípadě datum a čas ukončení dražby, pokud je dražba prováděna elektronicky,
- b) místo konání dražby; to neplatí, pokud je dražba prováděna elektronicky,
- c) označení a popis předmětu dražby,
- d) má-li být draženo více předmětů dražby i pořadí, ve kterém budou draženy,
- e) zjištěnou nebo výslednou cenu předmětu dražby,
- f) výši nejnižšího dražebního podání,
- g) způsob a lhůtu úhrady nejvyššího dražebního podání a předpoklady, za kterých vydražitelé mohou převzít vydražené předměty a za kterých se stanou jejich vlastníky,
- h) výzvu, aby každý, kdo má právo, které nepřipouští provedení daňové exekuce, uplatnil toto právo u správce daně, a aby takové uplatnění práva prokázal do zahájení dražby, s upozorněním,
- i) výzvu k uplatnění pohledávek zajištěných zástavním nebo zadržovacím právem nebo zajišťovacím převodem práva s poučením

DE prodeje movitých a nemovitých věcí

Dražební vyhláška dále obsahuje

- a) výši dražební jistoty a způsob její úhrady,
- b) čas a místo konání prohlídky předmětů dražby a organizační zabezpečení prohlídky,
- c) práva a závady spojené s předměty dražby, s označením těch závad,

V případě elektronické dražby dále

- d) adresu internetové stránky, na které se bude elektronická dražba provádět,
- e) adresu internetové stránky, na které jsou zveřejněny podmínky a postup pro provádění elektronické dražby.

Dražební vyhláška se neodůvodňuje.

Doručování do vlastních rukou stanoveným osobám.

DE prodeje movitých a nemovitých věcí

Dražit nesmí

- a) daňový exekutor, licitátor a další úřední osoby správce daně, který dražbu nařídil, dlužník a manžel dlužníka nebo jejich zástupci a dále ti, jimž jiný právní předpis brání v nabytí věci, která je předmětem dražby,
- b) vydražitel předmětu dražby, který je znovu dražen z toho důvodu, že tento vydražitel neuhradil ve stanovené lhůtě nejvyšší dražební podání.

Dražba se ukončí,

- pokud byly vydraženy všechny předměty dražby, ke kterým se našel vydražitel, nebo
- jakmile dosažený výtěžek získaný dražbou postačuje k uspokojení vymáhaných nedoplatků a dalších nároků, které mají být popřípadě uspokojeny při rozvrhu výtěžku.

DE prodeje movitých věcí

- prodej movitých věcí, které jsou ve vlastnictví dlužníka, nebo
- prodej spoluvlastnického podílu na věci movité
- provede se sepsáním věcí, které podléhají exekuci, a zpeněžením, pokud to povaha věci nevylučuje
- Nepřípustné u věcí, které mohou být předmětem daňové exekuce postižením majetkových práv
- Daňový exekutor může učinit prohlídku

DE prodeje movitých věcí

- Sepsané věci se prodají v dražbě.
- Každý předmět dražby se draží jednotlivě nebo v souboru.
- Tvoří-li předmět dražby soubor a nenajde-li se pro něj vydražitel, mohou se, je-li tak stanoveno v dražební vyhlášce, jednotlivé věci souboru dražit samostatně.
- Nejnižší dražební podání činí nejméně jednu třetinu zjištěné ceny.
- Vydražitel, kterému byl udělen příklep, musí nejvyšší dražební podání ihned uhradit; neučiní-li tak, předmět dražby se draží znovu bez jeho účasti (jinak v případě elektronické dražby).

DE prodeje nemovitých věcí

- Nemovitá věc nebo podíl na nemovité věci
- Dlužník nesmí od okamžiku, kdy mu byl oznámen exekuční příkaz, nemovitou věc převést na jinou osobu nebo ji zatížit. Právní jednání, kterým dlužník porušil tuto povinnost, je neplatné.
- Dlužník je povinen do 15 dnů od okamžiku, kdy mu byl oznámen exekuční příkaz, správci daně oznámit, zda a kdo má k nemovité věci předkupní právo, jiná práva a závady spojené s nemovitou věcí; pokud dlužník tuto povinnost nesplní, odpovídá za škodu tím způsobenou.

DE prodeje nemovitých věcí

- Správce daně doručí exekuční příkaz
 - dlužníkovi a
 - případným spoluvlastníkům předmětné nemovitosti
 - rovněž příslušnému katastrálnímu úřadu; následně správce daně stejným způsobem vyrozumí katastrální úřad o nabytí právní moci exekučního příkazu
- Ocenění znalcem, na základě toho správce daně stanoví
 - cenu nemovité věci a jejího příslušenství,
 - cenu jednotlivých práv a závad s nemovitou věcí spojených,
 - závady, které prodejem v dražbě nezaniknou,
 - výslednou cenu
- Výsledná cena = cena nemovité věci a příslušenství + práva – závady, které prodejem nezaniknou.

DE prodeje nemovitých věcí

- nejnižší dražební podání musí činit dvě třetiny stanovené výsledné ceny
- Rozhodnutí o udělení příklepu správce daně doručí vydražiteli, dražiteli, který proti udělení příklepu vznesl výhrady, dlužníkovi, tomu, kdo přistoupil do daňové exekuce jako oprávněný z exekuce přerušené podle jiného právního předpisu, a případnému spoluvlastníkovi předmětné nemovité věci.
- Po právní moci rozhodnutí o udělení příklepu správce daně vyrozumí příslušný katastrální úřad o tom, že byly splněny podmínky pro přechod vlastnictví předmětné nemovité věci na vydražitele.

DE prodeje nemovitých věcí

- Opakovanou dražbu lze nařídit nejdříve po uplynutí 3 měsíců ode dne původní dražby z důvodu, že
 - a) nebylo učiněno ani nejnižší dražební podání,
 - b) v odvolání proti rozhodnutí o udělení příklepu bylo rozhodnuto, že se příklep neuděluje, nebo
 - c) rozhodnutí o udělení příklepu bylo zrušeno pro neuhrazení nejvyššího dražebního podání.

- Při opakované dražbě činí nejnižší dražební podání polovinu výsledné ceny nemovité věci.

Rozvrhové řízení

- Po právní moci rozhodnutí o příklepu a po úhradě nejvyššího dražebního podání vyzve správce daně věřitele a další osoby stran vyčíslení jejich nároků
- Z výtěžku dražby se uspokojí nejprve exekuční náklady, dále věřitelé, jejichž pohledávka byla zajištěna zadržovacím právem, další pohledávky podle jejich pořadí

Rozvrhové řízení

- Pořadí pohledávek je určeno podle:
 - a) u daňové pohledávky, pro kterou je nařízena daňová exekuce, den vydání exekučního příkazu,
 - b) u přihlášené daňové pohledávky den, kdy byla u správce daně přihlášena,
 - c) u pohledávky zajištěné zástavním právem den vzniku zástavního práva,
 - d) u náhrad za věcná břemena den vzniku věcného břemene,
 - e) u náhrad za nájemní nebo pachtovní práva den vzniku nájemního nebo pachtovního práva,
 - f) u náhrad za výměnek den vzniku výměnku.

- Má-li několik pohledávek stejné pořadí a výtěžek dražby nestačí k jejich úplnému uspokojení, uspokojí se tyto pohledávky poměrně.

Rozvrhové řízení

- Dnem právní moci rozhodnutí o rozvrhu zanikají
 - a) zadržovací a zástavní práva váznoucí na předmětu dražby,
 - b) věcná břemena, výměnky a nájemní a pachtovní práva na předmětu dražby váznoucí; to neplatí u věcných břemen, výměnků a nájemních a pachtovních práv, o nichž bylo rozhodnuto, že nezaniknou, a u věcných břemen, výměnků a nájemních a pachtovních práv, za něž byla poskytnuta vydražiteli náhrada,
 - c) další práva a závady spojené s předmětem dražby.
- Zemědělský pacht, za něž nebyla poskytnuta vydražiteli náhrada, zaniká koncem pachtovního roku, ve kterém se dražba uskutečnila.

Rozvrhové řízení

- Prodejem spoluvlastnického podílu nezanikají věcná břemena váznoucí na celém předmětu dražby a ani zástavní právo, ledaže by zatěžovalo pouze prodávaný spoluvlastnický podíl.
- Pravomocné rozhodnutí o rozvrhu doručí správce daně příslušnému katastrálnímu úřadu nebo tomu, kdo vede jiný veřejný registr.

Děkuji za pozornost!